

LUCAS SPIRMIX:

bevált gép a mindennapi etetésben

A taliándörögdi Dörögdi Mező Kft.-nél több mint tíz éve Lucas Spirmix Jet 140 keverő-kiosztó kocsival végzik a szarvasmarhák takarmányozásának jelentős részét. Révész Márton ügyvezetővel annak apropóján beszélgettünk, hogy idén tavasszal már a harmadik, az előzőekkel azonos típusú és méretű Lucas gép állt munkába a gazdaságban. A választásban az istállók adottságai, a jelentős napi takarmánymennyiség és az elmúlt évtized üzemeltetési tapasztalatai egyaránt szerepet játszottak.

Fodor Mihály

ÁLLATTENYÉSZTÉSRE ÉPÜLŐ GAZDASÁG

– Milyen gazdaságot működtetnek Taliándörögdon?

– A Dörögdi Mező Kft. 1993-ban alakult családi vállalkozás. Növénytermesztéssel, szarvasmarha- és juhtenyésztéssel, vadászattal, erdőgazdálkodással, valamint takarmánykeveréssel foglalkozunk. Összesen 650 hektár szántón, 900 hektár gyepon és 200 hektár erdőterületen gazdálkodunk. Hat telephelyünk van, három a szarvasmarha-, három pedig a juhtartást szolgálja. A központ Taliándörögdon található, de Tapolca, Halimba, Kapolcs, Öcs és Vigántpetend határában is vannak területeink.

Az állományunk 240 blonde d'Aquitaine tehénből és azok szaporulatából, valamint mintegy 2800 magyar merinó és német húsmérinó anyajuhból áll. A növénytermesztés elsősorban az állattáplálom és a saját takarmánykeverő ellátását szolgálja. Ipari növényeket nem termesztünk, inkább őszi és tavaszi gabonákat, kukoricát, lenmagot és különböző tömegtakarmány-növényeket.

– Hogyan zajlik a szarvasmarhák takarmányozása?

– Alapvetően legeltető állattartást folytatunk, az állatok májustól novemberig legelőn vannak. Az etetőkocsival ezért elsősorban télen dolgozunk in-

Révész Márton ügyvezető, Dörögdi Mező Kft.

tenzíven, nyáron pedig a legelőre nem járó hízóbikákat etetjük vele. Ez a nyári időszakban 150–200 állatot jelent, télen viszont mindennel együtt körülbelül 600 szarvasmarhát szolgálunk ki.

Az állatok négy-öt csoportra vannak osztva, külön kezeljük például az ellés előtt és után lévő teheneket, a hízóbikákat és a növendék üszőket. Naponta öt adagot készítünk a keverő-kiosztó kocsival, ami összesen 15–16 tonna takarmány kiosztását jelent. Egy adag berakása, összekeverése és kiosztása körülbelül egy órát vesz igénybe, így télen napi öt-hat órát dolgozik a gép, nyáron pedig általában egy-másfél órát.

MÁR A HARMADIK UGYANOLYAN LUCAS DOLGOZIK

– Mikor került az első Lucas a gazdaságba?

– 2015-ben vásároltuk az első Lucas Spirmix Jet 140-et. A mi körülményeink között nagyjából ötévente jutottunk el oda, hogy lecseréltük, így idén tavasz óta már a harmadik ugyanolyan típusú géppel dolgozunk.

Korábban kézi erővel etettük az állatokat, de az állomány növekedése és a takarmányozás színvonalának emelése miatt szükségessé vált egy keverő-kiosztó kocsi. A 14 köbméteres méret azért bizonyult megfelelőnek, mert ez az egycsigás változat legnagyobb ki-

vitele volt, és egy töltetbe kényelmesen befér egy istálló, vagyis körülbelül 70–80 marha teljes adagja.

– **Miért éppen a Spirmix Jet mellett döntöttek?**

– Mindenképpen függőleges csigás gépet szerettünk volna, és fontos szempont volt a kifúvótorony is. Nálunk ugyanis nemcsak a szalmát, hanem a takarmányt is ezen keresztül tudjuk kijuttatni.

Régi építésű istállóink vannak, ahol az etetővályú az etetőúthoz képest 50–130 centiméterrel magasabban helyezkedik el. Ezt még meghosszabbított szalagos kihordószerkezettel sem lehetett volna mindenhol megfelelően kiszolgálni, ezért olyan gépre volt szükségünk, amely felülről lefelé is képes etetni. A kifúvótorony ezt lehetővé teszi. A Valkon Zrt.-vel már akkor is hosszú évek óta jó kapcsolatban voltunk, amikor ajánlották nekünk a Spirmixet, így végül emellett a konstrukció mellett döntöttünk.

– **Mely felszerelések a legfontosabbak?**

– A gép univerzális kifúvótoronnyal, programozható mérleggel, hidraulikus ellenkésállítással és a tartály tetején túlsordulást gátló gyűrűvel rendelkezik. Számunkra a hidraulikus ellenkésállítás különösen hasznos. A gépkezelőnek így nem kell kiszállnia a traktorból, a fülkéből tud váltani a takarmány aprításához és keveréséhez, illetve a kiosztáshoz szükséges beállítás között. Napi több adag elkészítésénél ez kényelmesebb és gyorsabb munkát jelent.

– **Milyen takarmánnyal dolgozik a gép?**

– A TMR nálunk kukoricaszilázsból, lucerna- és gabonaszénázsból, szénából, szalmából, valamint a saját keverőnkben előállított abrakkeverékből áll. A szénázsainkat és az etetőkocsiba kerülő szénát is szeletelőkéssel szerelt bálázóval készítjük. Arra törekszünk, hogy az anyag már megfelelően aprítva kerüljön a kocsiba, és annak elsősorban homogenizálnia kelljen a keveréket.

Ebben a rendszerben 10–15 perc keverési idő elegendő. Ha viszont egész bálát kell bontani, vagy hosszabb szá-

Lucas Spirmix Jet 140 univerzális kifúvótoronnyal, programozható mérleggel, hidraulikus ellenkésállítással és a tartály tetején túlsordulást gátló gyűrűvel rendelkezik

rú anyagot kell feldolgozni, a keverőcsigán alaphelyzetben található hat kés mellé további kettő vagy akár négy kést érdemes felszerelni, és több idő is szükséges a jó minőségű keverék elkészítéséhez. A hosszú szárú anyagot nem célszerű a kifúvótoronnyon keresztül kijuttatni, arra az oldalsó surrantó alkalmasabb.

PONTOSABB ETETÉS, KEVESEBB VESZTESÉG

– **Mit változtatott az etetőkocsi a takarmányozásban?**

– A korábbi, kézi adagolású takarmányozáshoz képest óriási előrelépést jelentett. Javult a takarmányfelvétel és a takarmányértékesítés, ezzel együtt pedig az állatok napi tömeggyarapodása is. Gyakorlatilag megszűnt a takarmányválogatás, és a veszteség is kevesebb lett.

Nagyon fontos előny az is, hogy az egyes korcsoportokat sokkal precízebben lehet takarmányozni. Az adagokat az állatok élettani állapothoz és termelési szintjéhez tudjuk igazítani. Tulajdonképpen a húsmarhát is olyan színvonalon és pontossággal tudjuk etetni, mint akár egy nagy teljesítményű tejelőállományt.

– **Almózásra is használják a Jet rendszert?**

– Kipróbáltuk az almozóegységet, de mivel a gép a mi istállóinkba nem fér be, végül megmaradtunk a kézi almozásnál. Maga a rendszer ugyanakkor működik: a szalmát 10–15 méteres távolságra is egyenletesen ki tudja juttatni. A hatékonyság és a terítés minő-

sége természetesen erősen függ a gépkezelőtől is.

– **Milyen erőgép szükséges a mindennapi üzemeltetésben?**

– Egy Valtra T171-es traktorral használjuk. Ennek a teljesítménye ugyan nagyobb annál, amit az etetőkocsi igényel, de ez egy megbízható, idősebb gépünk, amely alkalmas erre a napi munkára. Maga az etetőkocsi 80 lóerő TLT-teljesítményt igényel.

A mi használatunk mellett évente legalább egyszer cserélni kell a keverőcsiga késeit, illetve a keverőtartályból a kifúvótorony irányába dolgozó henger fogazott léceit. Emellett fontos a láncok rendszeres ellenőrzése és időszakos cseréje is. Komoly meghibásodás szerencsére ritkán fordult elő, nálunk a legnagyobb probléma a mérleg kijelzőjének meghibásodása volt.

– **Nem volt kérdés, hogy újra emellett e gép mellett döntsenek?**

– A Valkonnal gyakorlatilag a cég megalakulása óta kapcsolatban vagyunk, az első Valtra traktorunkat 2008-ban vásároltuk tőlük. Az első Lucas etetőkocsi 2015-ben érkezett hozzánk – a géppel és az alkatrészellátással egyaránt elégedettek vagyunk. A mi istállóinkhoz, technológiánkhoz és az állatállományunk takarmányozásához ez a konstrukció maximálisan megfelelő. A beüzemeléssel és a szervizeléssel sem volt problémánk. Az elmúlt több mint tíz év alatt persze mi is megtanultuk, mire kell odafigyelni, és mely alkatrészek cseréjére érdemes előre felkészülni. Ez nálunk alapvető szempont, hiszen az állatokat minden egyes nap meg kell etetnünk. (x)